

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งเป็นยุคแห่งการสื่อสารและเทคโนโลยี โทรศัพท์มือถือจึงเปรียบเสมือนปัจจัยที่ 5 ในการดำรงชีวิตของคนในสังคมปัจจุบัน กล่าวคือ แต่ละคนต่างเห็นคุณค่าและให้ความสำคัญกับการสื่อสารเป็นอย่างมาก และคิดว่าเป็นสิ่งจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ดังนั้นประชาชนคนส่วนใหญ่ จึงพยายามไขว่คว้าหาซื้อโทรศัพท์มือถือในรุ่น ยี่ห้อ รูปแบบที่ทันสมัย รวมทั้งการทำงานของเครื่องที่สนองตอบความต้องการของตนเองมาครอบครอง ด้วยเหตุที่โทรศัพท์มือถือเครื่องใหม่ หรือที่เรียกว่า “มือหนึ่ง” มีราคาสูงมาก ดังนั้นประชาชนคนทั่วไปที่มีรายได้น้อยจึงไม่สามารถซื้อหามาเป็นของตนเองได้ จึงต้องหันไปพึ่งพาและซื้อโทรศัพท์มือถือที่เคยใช้งานแล้ว หรือที่เรียกว่า “มือสอง” มาใช้แทนเพราะเห็นว่ามีราคาถูกกว่ากันมาก และสามารถใช้งานได้เหมือนและใกล้เคียงกัน

เนื่องด้วยเศรษฐกิจตกต่ำ ค่าครองชีพสูง น้ำมันมีราคาแพง คนว่างงานมีจำนวนมาก งานที่มีรายได้ดีนั้นจึงหาได้ยาก และมีข้อจำกัดในด้านการคัดเลือกรับคนเข้าทำงานมากมาย ดังนั้นการเลือกประกอบอาชีพอิสระ หรือ มีธุรกิจส่วนตัวเป็นกิจการขนาดเล็กของตนเอง จึงเป็นช่องทางในการทำมาหากิน และหารายได้เพื่อเลี้ยงตนเอง และครอบครัวได้ ด้วยเหตุนี้บางคนจึงตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพอิสระกันมากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชีพ ซื้อขายแลกเปลี่ยนโทรศัพท์มือถือมือสองที่ถือได้ว่าเป็นอาชีพอิสระที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในปัจจุบัน

โดยทั่วไปแล้วการทำงานเพื่อเลี้ยงชีพของคนในสังคมปัจจุบันมีทางเลือกที่สำคัญ 2 ทาง คือ การเข้าไปทำงานเป็นลูกจ้างในกิจการหรือองค์กรต่าง ๆ ซึ่งจะต้องทำงานตามนโยบายหรือ คำสั่งของนายจ้างหรือผู้บังคับบัญชา แล้วได้ค่าตอบแทนเป็นเงินเดือนหรือค่าจ้าง ส่วนอีกทางหนึ่งเป็นการทำธุรกิจของตนเองหรือการประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งเป็นการผลิตสินค้าหรือให้บริการตามความคิดสร้างสรรค์ของตนเองเพื่อจำหน่ายให้มีกำไรเป็นรายได้ตอบแทนจากผลงานของตน ผู้ที่เลือกทำงานในกิจการหรือองค์กรในฐานะลูกจ้างจะได้รับความมั่นคงในชีวิตจากรายได้ที่ได้เป็นประจำจากนายจ้าง แต่ไม่ค่อยมีอิสระที่จะใช้ความคิดสร้างสรรค์ของตนเองเพื่อที่จะปฏิบัติงานตามที่ตนเห็นชอบมากเท่าที่ควรเพราะจะต้องอยู่ภายใต้นโยบายของกิจการหรือองค์กร ส่วนผู้ที่

เลือกที่จะประกอบธุรกิจของตนเอง จะมีโอกาสที่จะปฏิบัติงานตามความคิดของตนเอง หรือตาม ที่ตนเห็นชอบอย่างอิสระ มีโอกาสที่จะกำหนดแนวทางการทำงานของตนเอง และในบางครั้ง มีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จ กิจกรรมเจริญเติบโตและได้พบกับความร่ำรวยได้ แต่มักจะต้อง ทำงานหนักเผชิญกับความกดดันของภาวะทางธุรกิจ และขาดความมั่นคงในการเลี้ยงชีพ (สำนักงานแรงงานระหว่างประเทศ, 2543, น. 4)

ประชาชนส่วนมากนิยมการรับจ้างทำงานโดยรับเงินเดือนเป็นรายได้ประจำมากกว่าที่จะประกอบกิจการส่วนตัว (นิพัทธ์ จิตรประสงค์ และ สมยศ นาวิกาน, 2519, น. 76-78) แต่ก็มีบางคนที่ชอบทำกิจการส่วนตัว เพราะเห็นว่ามีข้อได้เปรียบหลายประการ ดังจะกล่าวถึงข้อดีและข้อเสียของการประกอบกิจการส่วนตัว และรับจ้างทำงานได้ดังนี้

ผลดีของการประกอบกิจการส่วนตัว

1. ผู้ประกอบกิจการส่วนตัวมีความรู้ลึกเป็นอิสระและมีเสถียรภาพ
2. สามารถทดลองความคิดและใช้ความสามารถในการบริหารของตนได้เต็มที่
3. จะได้ผลกำไรที่เต็มเม็ดเต็มหน่วย
4. การมีกิจการของตนเอง และการได้รับผลสำเร็จในกิจการนั้น จะทำให้มีเกียรติใน

สังคม

ผลเสียของการประกอบกิจการส่วนตัว

1. รายได้จากการประกอบกิจการนั้นไม่ค่อยสม่ำเสมอแน่นอนเหมือนเงินเดือน ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะต้องเสี่ยงภัยมาก ทั้งในด้านการตัดสินใจและสถานการณ์เศรษฐกิจ
2. มีความรับผิดชอบแต่จะลดน้อยลงตามระยะเวลาของการประกอบกิจการ
3. ในการประกอบการใหม่ ๆ จะต้องใช้เวลาในการทำงานต่อวันมากกว่าการไปรับจ้างกินเงินเดือน

4. ไม่ว่าจะกิจการขนาดย่อมหรือขนาดใหญ่ต้องประสบปัญหา เรื่องกฎข้อบังคับและระเบียบแบบแผนของรัฐบาลเหมือนกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาแก่ผู้ริเริ่มกิจการใหม่ เช่น เรื่องภาษี เป็นต้น

ผลดีของการรับจ้างทำงาน

1. มีความรับผิดชอบในเรื่องการเงินเพียงเล็กน้อย และไม่มีการเสี่ยงภัยในเรื่องธุรกิจเลย

2. มีชั่วโมงการทำงานที่แน่นอน และมักจะมีจำนวนน้อยกว่าผู้ดำเนินกิจการเอง

3. ในขั้นแรกเงินเดือนของผู้รับจ้างอาจจะมากกว่ารายได้ของผู้ประกอบกิจการเอง แต่ข้อนี้อาจจะไม่แน่ เพราะธุรกิจของผู้ประกอบกิจการเองอาจจะเจริญเติบโตขึ้น

4. ผู้รับจ้างทำงานจะได้ผลประโยชน์ต่าง ๆ เช่น จากการทำงานล่วงเวลา การหยุดพักผ่อนโดยได้รับเงิน การรักษาพยาบาลฟรี ฯลฯ

ผลเสียของการรับจ้างทำงาน

1. เสถียรภาพในงานที่ทำและความก้าวหน้าอาจมีไม่เพียงพอ เช่น การไล่คนงานที่เงินเดือนสูงออกเพื่อบรรจุผู้มีเงินเดือนน้อยแทน

2. อาจถูกไล่ออกโดยไม่มีสาเหตุ เช่น การสั่งย้ายโดยด่วน ถ้าไม่ทำตามก็อาจถูกไล่ออก

3. ฝ่ายบริหารชั้นสูงมีความรับผิดชอบหนักมาก ซึ่งบางคนอาจจะต้องมีความรับผิดชอบที่หนักกว่าผู้ประกอบกิจการส่วนตัวด้วย

4. จำนวนเงินเดือนจะจำกัด แม้ว่าจะได้ทำงานหลายสาขา

จากผลดีและผลเสียที่กล่าวมานี้ ก่อนที่จะประกอบกิจการเองหรือไปรับจ้างกินเงินเดือน จึงจำเป็นต้องพิจารณาถึงผลดี ผลเสีย ให้รอบคอบเพราะไม่มีสิ่งใดเป็นเครื่องรับประกันได้ว่าการประกอบกิจการส่วนตัวหรือรับจ้างจะได้ผลสำเร็จ มีเสถียรภาพหรือให้ความสุขได้มากกว่ากัน

จากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น ส่งผลให้ความต้องการของคนในสังคมเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ซึ่งมีสาเหตุที่ทำให้ความต้องการของมนุษย์เปลี่ยนแปลง (ซีซเวทท์ มุสิกไชย, 2525, น. 85-86) ดังนี้

1. แฟชั่น (Fashion) เป็นสาเหตุสำคัญประการแรกที่ทำให้ลูกค้าเกิดความนิยม หรือต้องการสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งมาครองครองในขณะนั้น

2. ภาวะเศรษฐกิจ กล่าวคือ ถ้าระยะใด เศรษฐกิจของประเทศเริ่มเข้าสู่ภาวะตกต่ำ ความต้องการที่จะซื้อสินค้าประเภทฟุ่มเฟือยจะลดลง ในทางตรงกันข้าม ถ้าเศรษฐกิจของประเทศเจริญรุ่งเรือง ประชาชนมีงานทำ มีรายได้เพิ่มขึ้น ความต้องการสินค้าประเภทนี้จะเพิ่มสูงขึ้น เพราะคนเรายอมดิ้นรนไปสู่ความสุขสบายกว่าเสมอ

3. การประดิษฐ์สินค้าชนิดใหม่ ๆ ออกสู่ตลาด เป็นสาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่งซึ่งทำให้ลูกค้าที่เคยซื้อสินค้าเดิม ๆ ที่ขายอยู่ในตลาดอยู่เป็นเวลานาน กลับเปลี่ยนใจหันไปซื้อสินค้าที่ออกใหม่แทน

4. การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร นับว่ามีผลกระทบกระเทือนความต้องการสินค้าอย่างมาก คือ เมื่อจำนวนประชากรเพิ่มขึ้น เป็นที่แน่นอนว่าความต้องการสินค้าอุปโภคบริโภคต้องเพิ่มสูงตามไปด้วย

ด้วยเหตุดังกล่าว โทรศัพท์มือถือ จึงเป็นสินค้ายอดนิยมที่คนในสังคมปัจจุบันต้องการเป็นอย่างมาก เมื่อคนต้องการซื้อสินค้าประเภทนี้มาก ดังนั้นจึงมีผู้ขายมากเช่นกัน แต่อย่างที่ทราบกันดีว่าโทรศัพท์มือถือเครื่องใหม่ที่ออกจำหน่ายจากบริษัทผู้ผลิต หรือศูนย์ซื้อขายรายย่อยโดยตรงมีราคาค่อนข้างสูง และมักจะพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัยออกมาขายอยู่เสมอ บางคนที่มีรายได้น้อยที่ปรารถนาโทรศัพท์มือถือรุ่นที่ทันสมัยดังกล่าวมาครอบครองเพื่อให้ทันกระแสแฟชั่นนิยมไม่สามารถซื้อโทรศัพท์มือถือมือหนึ่งซึ่งเป็นเครื่องใหม่มาใช้ได้ จึงจำเป็นต้องซื้อโทรศัพท์มือถือมือสองมาใช้แทนเพื่อให้ก้าวทันเทคโนโลยีเทียบเท่าบุคคลอื่น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้บุคคลบางกลุ่มตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ ซื้อขาย แลกเปลี่ยน โทรศัพท์มือถือมือสองในเขตกรุงเทพมหานคร เพราะเห็นว่าเป็นอาชีพแปลกใหม่ที่น่าสนใจอาชีพหนึ่งที่สามารถหารายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ และมีจำนวนผู้ประกอบการดังกล่าวมากมายในสังคมปัจจุบัน

ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพซื้อขาย แลกเปลี่ยน โทรศัพท์มือถือมือสอง บริเวณห้างสรรพสินค้ามาบุญครอง และ บริเวณใกล้มหาวิทยาลัยรามคำแหง เขตบางนา ตลอดจนกระบวนการและขั้นตอนการประกอบอาชีพ และข้อมูลอื่น ๆ ที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์เกี่ยวกับโทรศัพท์มือถือสอง ทั้งนี้เพื่อความเข้าใจ เกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระประเภทนี้แก่ประชาชนทั่วไปที่สนใจ อีกทั้งต้องการให้เห็นความสำคัญของการสื่อสารโดยมีโทรศัพท์มือถือเป็นอุปกรณ์เครื่องมือที่สำคัญซึ่งช่วยให้เกิดการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพถือได้ว่าเป็นสิ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของคนในสังคมยุคโลกาภิวัตน์

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อศึกษากระบวนการและขั้นตอนการประกอบอาชีพ ซื้อขาย แลกเปลี่ยน โทรศัพท์มือถือมือสอง บริเวณห้างสรรพสินค้ามาบุญครอง และบริเวณใกล้มหาวิทยาลัยรามคำแหง เขตบางนา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ซื้อขาย แลกเปลี่ยน โทรศัพท์มือถือมือสอง บริเวณห้างสรรพสินค้ามาบุญครอง และบริเวณใกล้มหาวิทยาลัยรามคำแหง เขตบางนา

ขอบเขตในการศึกษา

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร คือ ผู้ประกอบอาชีพ ชี้อชาย แลกเปลี่ยน โทรศัพท์มือถือมือสอง ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยไม่กำหนดขอบเขต ใช้วิธีการคัดเลือกข้อมูลโดยเลือก สุ่มตัวอย่างตามความสมัครใจของกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบอาชีพ ชี้อชาย แลกเปลี่ยน โทรศัพท์มือถือมือสอง จำนวน 63 คน บริเวณห้างสรรพสินค้ามาบุญครอง แห่งละ 33 คนและ บริเวณใกล้มหาวิทยาลัย รามคำแหง วิทยาเขตบางนา แห่งละ 30 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ชี้อชาย แลกเปลี่ยน โทรศัพท์มือถือมือสอง บริเวณห้างสรรพสินค้ามาบุญครอง และ บริเวณใกล้ มหาวิทยาลัยรามคำแหง วิทยาเขตบางนา” โดยศึกษาถึงเหตุผลที่เลือกประกอบอาชีพดังกล่าว รวมทั้งกระบวนการและขั้นตอนการประกอบอาชีพ

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพ หมายถึง มูลเหตุที่ส่งผลให้กลุ่มบุคคล ตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพอิสระ และทำงานเป็นเจ้าของกิจการ บริหารงานตามความคิดของ ตนเองได้อย่างเต็มที่ ไม่ต้องอยู่ภายใต้อำนาจหรือคำสั่งของผู้อื่น

ชี้อชาย แลกเปลี่ยน หมายถึง กิจกรรมทางธุรกิจที่มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อ และ ผู้ขายโดยมีสินค้าเป็นตัวกลาง นอกจากนี้ยังหมายถึง ประเภทหนึ่งของธุรกิจ และในที่นี้อาจรวม การบริการให้คำแนะนำ และการซ่อมแซม แกะไขปรับปรุงสินค้าด้วย

ผู้ประกอบอาชีพ ในที่นี้หมายถึง ผู้ประกอบอาชีพอิสระ ชี้อชาย แลกเปลี่ยนโทรศัพท์ มือถือมือสอง บริเวณห้างสรรพสินค้ามาบุญครอง และ บริเวณใกล้มหาวิทยาลัยรามคำแหง วิทยาเขตบางนา

โทรศัพท์มือถือมือหนึ่ง หมายถึง อุปกรณ์เครื่องมือสื่อสารเคลื่อนที่เครื่องใหม่ที่
ออกจำหน่ายโดยบริษัทผู้ผลิต มีสภาพสมบูรณ์และการทำงานที่มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

โทรศัพท์มือถือมือสอง หมายถึง อุปกรณ์เครื่องมือสื่อสารเคลื่อนที่ที่เคยผ่านการใช้งาน
มาแล้วแต่ยังคงมีสภาพที่สามารถใช้งานได้